

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КЗВО «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

Використання технологій
менеджменту якості в управлінні
зкладами освіти

м. Тернопіль
2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КЗВО «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

Використання технологій
менеджменту якості в управлінні
зкладами освіти

м. Тернопіль
2022

УДК 37.07:005.6:005.745

В 43

В 43 Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 24 листопада 2022 року) / Редколегія: І. М. Вітенко, Р. С. Брик, Н. Р. Бабовал, О. В. Городецька, О. І. Біла, Т. Г. Дідух. Тернопіль, 2022. 229 с.

У збірнику зібрано тези доповідей та статті учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти», яку проведено на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 24 листопада 2022 року.

Матеріали можуть бути корисними як для науковців та практиків у їхній роботі, так і для студентів.

Усі матеріали збірника подано в редакції авторів. Відповідальність за достовірність змісту несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 7 від 22.12.2022 року).

Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2022

ЗМІСТ

Астахова М. С.

Безпечне цифрове освітнє середовище в умовах війни..... 7

**Афанасьєва Т. О., Бабко Т. М., Гревцева Є. О., Кравченко Т. В.,
Чемодурова Ю. М.**

Підготовка керівних кадрів закладів загальної середньої освіти до
впровадження концепції НУШ в умовах післядипломної освіти: з досвіду
Запорізької області 9

Бабовал Н. Р., Бабовал Д. С.

Реалізація політики академічної доброчесності в закладах загальної середньої
освіти 12

Байдик В. В.

Питання безпеки освітнього процесу в діяльності керівника закладу освіти під
час воєнного стану..... 16

Байназарова О. О.

Ключові аспекти організації освітнього процесу в закладах загальної середньої
освіти в дистанційному форматі в умовах воєнного стану 20

Банар О. В.

Державне управління сферою вищої освіти в Україні 22

Беседовська І. В., Мартинюк Л. В.

Педагогічний моніторинг діяльності викладача 26

Біла О. І.

Розвиток емоційного інтелекту керівника закладу загальної середньої освіти в
сучасних умовах 30

Білаш Є. В., Коваленко С. В.

Сучасний стан, тенденції та проблеми оцінювання якості освіти 32

Білоус І. І.

Сучасні тенденції розвитку інноваційних технологій 35

Боднар О. С., Василенко Г. Д.

Деякі аспекти теоретичних засад управлінського консультування як складової
професійної діяльності управлінців у галузі освіти 39

Брик Р. С.

Застосування сучасних підходів до інноваційного управління закладом
загальної середньої освіти 42

Букіна І. В.

Проблеми оцінювання якості сучасної професійної освіти..... 45

Варецька О. В., Іванова В. В.

Науково-методичний супровід реалізації професійного стандарту «керівник
(директор) закладу загальної середньої освіти» у міжкурсовий період 50

Варецька О. В., Хаустова О. В.

Місце тренінгу в технології науково-методичного супроводу професійно-
творчого розвитку вчителів у післядипломній освіті 53

Василенко Н. В.

Засади взаємодії та співпраці учасників освітнього процесу в умовах НУШ: методичний супровід..... 57

Вітенко І. М., Олексюк О. Р.

Організаційно-управлінські аспекти впровадження STEM-освіти в закладах загальної середньої освіти..... 61

Гайда В. Я.

Проблеми реалізації STEM-проектів у закладах загальної середньої освіти 65

Галатюк М. Ю., Пономаренко В. Ю.

Моделювання управлінської діяльності керівних кадрів закладів освіти 67

Глядик М. Б., Зубаль І. М.

Науково-методичний супровід розвитку професійної мовно-мовленнєвої компетентності педагогів..... 72

Городецька О. В.

Ефективні форми й моделі дистанційного та змішаного навчання..... 75

Дем'янюк А. В.

Дистанційні технології навчання в освітньому процесі..... 79

Дерев'яна Т. Р.

Електронний документообіг в закладах загальної середньої освіти 81

Драновська С. В.

Формувальне оцінювання: реалізуємо індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти 85

Жизномірська О. Я.

Особливості професійної компетентності педагога в умовах Нової української школи та війни 89

Заболотенко Д. М., Герасимюк К. Х.

Сучасні тенденції цифрової трансформації в публічних органах управління та суспільстві 92

Кизименко О. М.

Впровадження інноваційних технологій у закладі освіти..... 96

Кінах Н. В.

Професійний розвиток у площині формування підприємництва вчителя 99

Клочко О. М.

Магістерська підготовка як чинник професійного зростання майбутнього викладача вищої школи..... 103

Колодійчук Л. С., Кавецький В. Є.

Наступність проектування електротехнічних знань в аграрних ЗВО..... 107

Колодійчук О. Я., Іванюк Т. Г.

Мотивація як фактор впливу на ефективність навчання та успішність освітнього процесу з математики..... 110

Коненко Л. Б., Іваночко О. В.

Формування ключових компетентностей через діяльнісний підхід у навчанні учнів початкових класів 114

Кухарчук П. М.	
Технології тайм-менеджменту в управлінні закладом освіти.....	118
Лебедєва Н. А.	
Модернізація управлінських рішень на основі проведення маркетингових досліджень.....	122
Лукіна Т. О.	
Досвід управління керівника закладу загальної середньої освіти як чинник труднощі об'єктивного оцінювання ним характеристик освітніх та управлінських процесів	124
Луценко С. М., Івашина Л. П., Пінчук Д. М.	
Ризик-менеджмент як інструмент функціонування закладу освіти в умовах воєнного часу	128
Любченко Н. В.	
Громадянська компетентність керівника закладу ЗСО: виклики для післядипломної освіти	131
Лютко О. М.	
Відстеження результатів навчання учнів як інструмент управління якістю освітньої діяльності.....	133
Мармаза О. І.	
Ціннісно-смісловий контекст інновацій в управлінні закладом освіти	138
Матвійчук О. Є.	
Інформаційний супровід професійного зростання керівників закладів загальної середньої освіти	140
Мерзлякова О. Л.	
Освітня реформа очима педагогів.....	145
М'ялковська О. Я.	
STEM в управлінській діяльності керівника закладу освіти	154
Ніколаєнко М. С.	
Застосування доповненої реальності в освітньому процесі	159
Олійник О. Й.	
Моніторинг якості освіти як один із заходів забезпечення й підвищення якості освіти	163
Онацький В. М.	
Освіта академічно обдарованих учнів: досвід Фінляндії і перспективи України.....	167
Онищук Л. З.	
Сформованість читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи: результати моніторингового дослідження	169
Осипчук С. Д.	
Проблеми оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти	172
Поважук О. П.	
Цифровізація публічного управління та адміністрування	175

Подліняєва О.О.

Безпека інформаційного середовища учасників освітнього процесу 178

Rebukha L., Ronghao C.

Theoretical basics of the professional training of specialists in the management of educational institutions..... 181

Савіцька В. В.

Стратегія «самовизначення в навчанні» як індикатор ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців з управління закладами освіти..... 183

Сіткар В. І., Сіткар С. В.

Особливості підготовки вчителів та учнів розуміти емоційні почуття: досвід Іспанії..... 186

Смерека Г. І.

Використання інтерактивних форм і методів роботи у навчанні педагогів 191

Сташенко М. О.

До дискурсу про управління якістю освіти 195

Стрийвус Н. Б., Герасимчук Г. І.

Інформаційна гігієна як важлива компетентність сучасного педагога 199

Татарин Г. Б.

Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні закладами освіти. Безпечне цифрове освітнє середовище в умовах війни 203

Томак Н. В.

Інформаційно-комунікаційна компетентність керівника закладу загальної середньої освіти..... 207

Хорощак Н. С.

Освітній менеджмент в контексті євроінтеграційних процесів 211

Шайнюк Ю. Ч.

НМТ – 2022 в Тернопільській області: підсумки та результати 212

Шліхтенко Л. А.

Науково-методичний супровід професійного зростання методичних, керівних та педагогічних кадрів в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа»..... 217

Яковишин Р. Я.

Характеристика «педагогічного менеджменту» у діяльності сучасного управлінця в системі освіти 220

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 223

праці, творчих здібностей, сформованих принципів, професійних умінь та навичок задля досягнення успіхів та перемог у педагогічній діяльності.

Список використаних джерел та літератури:

1. Воронцова Т. В. Вчимося жити разом. Посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (основна і старша школа). Київ. «Алатон», 2017. 100 с.
2. Концепція навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок / авт.-упоряд. Марі-Ноель Бело. Київ «Генеза», 2005. 80 с.
3. Навички заради здоров'я. Навчання здоровому способу життя на засадах розвитку навичок: важливий компонент школи, дружньої до дитини, школи, що підтримує здоров'я. ВООЗ. К., 2004. 78 с.
4. Професійна компетентність учителя Нової української школи: формування, розвиток та удосконалення: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. В.М.Чайки. Тернопіль: ТНПУ, 2020. 165 с.

Заболотенко Д. М., Герасимюк К. Х.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПУБЛІЧНИХ ОРГАНАХ УПРАВЛІННЯ ТА СУСПІЛЬСТВІ

Однією з передумов демократичного розвитку суспільства є інформаційна відкритість органів публічної влади. Будь-яка демократична країна зобов'язана інформувати громадян про свою діяльність і використовувати механізми залучення громадськості до формування державної політики та до оцінювання якості її реалізації.

Цифровізація є невід'ємною частиною життя ХХІ ст., що допоможе вирішити проблеми сучасності в різних сферах життєдіяльності держави та суспільства. Пандемія Covid-19, війна в Україні довели важливість та необхідність цифрових технологій для добробуту населення та розвитку економіки, управлінської інфраструктури.

Цифровізація – це загальний термін цифрової трансформації суспільства та економіки. Він описує перехід від індустріальної епохи, що характеризується аналоговими технологіями, до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та цифровими бізнес-інноваціями [8]. Сьогодні, ми багато говоримо про дистанційне навчання і дистанційне місце роботи для людей, які хочуть бути реалізовані в певних галузях і бути корисними, але в міру тих чи інших фізичних особливостей не могли цього раніше робити. Сучасні технології дозволяють виконувати роботу віддалено, створювати віртуальний офіс для корпоративного співробітництва, управляти людськими ресурсами, проводити онлайн навчання, забезпечувати безконтактний обмін документообігом, контролювати поставленні завдання та їх виконанням. Ще вчора це було просто трендом нашого життя, а сьогодні стало новою реальністю в публічних органах управління та всіх сферах життя.

Основну нормативно правову базу з питання використання інформаційних технологій в публічному управлінні України складають:

- ☐ Конституція України;
- ☐ Закон України «Про адміністративні послуги»;
- ☐ Закон України «Про звернення громадян»;
- ☐ Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- ☐ Закон України «Про інформацію»;
- ☐ Закон України «Про відкритість використання публічних коштів»

та ін.

28 грудня 2020 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1343 було затверджено Положення про інформаційну систему управління людськими ресурсами в державних органах, в якій визначено, що інформаційна система – автоматизована система збирання, оброблення, зберігання та захисту інформації щодо працівників органів впровадження, що формується (створюється) і використовується в порядку та межах, визначених законодавством, для забезпечення функціонування централізованої бази даних працівників органів впровадження, а також для задоволення потреб щодо автоматизації та цифровізації процесів, пов'язаних із виконанням функцій управління персоналом та нарахування заробітної плати [1]. Тобто, це єдина велика ІТ система керування персоналом у всій країні. Або єдина електронна база де буде зберігатися вся інформація про працівників державних органів, від відомостей електронної карти до розміру усіх виплат.

Інформаційна системи управління людськими ресурсами, яка впроваджується в державних органах, забезпечить:

- ☐ електронний обмін інформацією між державними органами;
- ☐ покращить показники результативності та ефективності діяльності державних органів;
- ☐ підвищить прозорість і відкритість інформації про людські ресурси в державних органах [2].

Впровадження цифрових технологій у систему публічного управління, що обумовлена сучасними умовами динамічного розвитку нинішнього світу, який вимагає від держави ефективної та мобільної діяльності. Запровадження новітніх цифрових технологій у практичну діяльність є запорукою належного управління людськими ресурсами, що спрямовуються на забезпечення взаємодії між громадянами, державою та бізнесом. Ефективність впровадження цифрових технологій у нашої державі залежить від багатьох взаємопов'язаних факторів: зацікавленість держави та її активна роль в запровадженні інформаційних систем, фінансування, розвиток цифрової інфраструктури, системи захисту інформації в інформаційних і комунікаційних системах, розвитку цифрових компетентностей працівників, підготовка висококваліфікованих тренерів з інформаційних технологій в системі управління людських ресурсів та ін.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України

на 2018 –2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» визначено основні цілі цифрового розвитку, принципи цифровізації в Україні та напрями цифрового розвитку [3].

Сьогодні Україна посідає 46 місце зі 193 країн світу – учасниць рейтингу електронного урядування. В 2020 році Україна посідала 69 місце [9]. Лідерами цього рейтингу є Естонія, Південна Корея, США, Японія та Нова Зеландія.

Наша країна має великий потенціал побудови цифрової держави, що неодноразово довела успішними та ефективними результатами. Особливо це стосується державного застосунку з документами та послугами «Дія». Естонія, яка є лідером електронного урядування в світі та прикладом багато в чому для України, сьогодні вивчає український досвід для створення власної версії естонської «Дії» яку хочуть запустити цьогоріч. Для цього Міністерство цифрової трансформації України та Міністерство економіки та зв'язку Естонської Республіки підписали Меморандум про співробітництво у сфері цифрових трансформацій [6].

Перспективними напрямками для подальшого розвитку електронної демократії в Україні є переведення виборів онлайн – шляхом запровадження електронного голосування.

Як зазначає Клаус Шваб, засновник та голова Всесвітнього економічного форуму, нові тренди несуть з собою нові виклики:

Існує чимало побоювань щодо безробіття та розподілу світового багатства – бідні країни можуть все ж стати ще біднішими, але й багаті країни можуть очікувати значні потрясіння в зв'язку з масовою роботизацією виробництв.

Оскільки ключовий фактор розвитку – це таланти та професійні кадри, вони вже вимиваються багатими країнами. Також багаті країни на рівні прав власності володіють всіма новими технологіями. Відповідно бідні країни вже стають сировинним та кадровим придатком для багатих.

Зростатимуть загрози кібер-безпеки.

Є й інші загрози, але в цілому швидкість та переваги інновацій, які несе 4-а промислова революція, та швидкість зростання розривів та негативних явищ, що з нею пов'язані, важко передбачити та зрозуміти до кінця. Ясно одне – виграють ті, хто свідомо до цього підходить та планує необхідні зміни на рівні галузей, держави, нації [7].

Отже, без подальшої тотальної і глобальної комп'ютеризації процесів розвиток суспільства стає неможливим. Жоден сучасний проєкт не зможе існувати в довгостроковій перспективі без розробки стратегії цифрової трансформації. Електронні послуги, як і цифровізація держави і технології у цілому, дозволяють справлятися з новими викликами сучасності для суспільства, держави та бізнесу. У майбутньому цифровізація створить нові виклики для освіти, публічного управління, промисловості та ін. Лікарі будуть все більше і більше підтримуватися програмами електронної охорони здоров'я. Послуги в юридичному секторі (сьогодні переважно надаються юристами) будуть замінені цифровими послугами.

Таким чином, для працівників державних органів, виникає необхідність,

опанування нових ключових комбінацій знань, умінь, навичок, інших особистих якостей у роботі з інформаційною системою, яка є ключовим інструментом для подальшого прогресу в сфері реформування державного управління та досягнення європейських принципів державного управління.

Галузь освіти також має пройти через процес розвитку в інформаційних технологіях. Сучасний педагог повинен бути готовий до принципово нових вимог щодо організації навчально-виховного процесу із використанням інформаційних систем.

Законом України «Про освіту» визнано інформаційно-комунікаційну компетентність як одну з ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності [4].

Разом з тим, тотальна інформатизація суспільства ставить перед державою глобальні завдання подолання загроз, які вона несе з собою. І від їх вирішення сьогодні залежить не лише розвиток, а і загалом існування держави як незалежної та конкурентоздатної. І саме професіонали можуть протистояти цим загрозам [5, с. 17].

На нашу думку, першочерговою відповідальністю держави є підготовка суспільства до змін, які можна очікувати в майбутньому від цифровізації.

Список використаних джерел та літератури:

1. Про інформаційну систему управління людськими ресурсами в державних органах. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1343-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.11.2022).
2. Концепція впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 грудня 2017 р. № 844р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/844-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 16.11.2022).
3. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 16.11.2022).
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 18.11.2022).
5. Герасимюк К.Х. Інформатизація суспільства – виклики для публічного управління. / К. Х. Герасимюк // Інформаційне, правове та управлінське забезпечення інноваційного розвитку регіону: матеріали круглого столу з міжнародною участю/ 17 червня 2021 року, м. Вінниця / Упорядники: Пилипчук В.Г., Яременко О.І., Кононенко В.В., Лазор О.Я., Лазор О.Д., Лапшин С.А. ВДПУ, НДІП НАПрН України, Вінниця, ТОВ «Друк» – 2021. С. 14-18. URI <http://93.183.203.244:80/xmlui/handle/123456789/9275>.

6. Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfry-dopomozhe-estonii-stvoryty-zastosunok-na-bazi-dii> (дата звернення: 17.11.2022).
7. Ген. директор АППАУ Юрчак О.В. червень 2016 – січень 2021 URL: <https://appau.org.ua/publications/industriya-4-0-shho-tse-take-ta-navishho-tse-ukrayini/> (дата звернення: 18.11.2022).
8. Innolytics®: Management systems software URL: <https://innolytics.net/what-is-digitalization/> (дата звернення: 16.11.2022).
9. UN e-Government Knowledgebase URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine> (дата звернення: 17.11.2022).

Кизи́менко О. М.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Проблема вдосконалення шкільної освіти на основі використання нових педагогічних ідей привертала до себе увагу педагогів на всіх етапах розвитку освітніх закладів. Актуальними для сьогодення є всебічне осмислення передового педагогічного досвіду, пошук і запровадження в шкільну практику таких інновацій, які б докорінно поліпшили організацію освітнього процесу. Назріла потреба в радикальних змінах методів навчання, у розвитку нового педагогічного мислення, співпраці вчителів і учнів. Розвиток системи освіти вимагає від педагогічної науки й практики вивчення і впровадження в практику навчання інноваційних технологій, оновлення організації освітнього процесу відповідно до сучасних досягнень науки та техніки, та ґрунтується на законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про інтелектуальну власність», положення Міністерства освіти і науки України «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», постанови Верховної Ради України «Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України». Інноваційний процес включає три складові, а саме: створення, освоєння та застосування нововведень. Отже, інноваційний освітній процес – це освітній процес, у рамках якого здійснюється мінімально необхідна сукупність інновацій, яка дає змогу значно підвищити його ефективність [1, с.159]. Питання управління інноваційними процесами в закладах загальної середньої освіти висвітлюють такі науковці, як В. Караковський, А. Лоренсов, Е. Роджерс, І. Спірін, О. Хомеринки, А. Хуторський та інші. Мета статті полягає в аналізі та обґрунтуванні особливостей і етапів упровадження інноваційних технологій в освітній процес закладів загальної середньої освіти. Результати дослідження. Звертаючись до понять інноваційної діяльності та інновацій, розглянемо їх зміст та значення. Термін «інновація» походить від латинського *in* – «в» та *novus* – «нове». Прямий переклад не викликає сумнівів, однак змістовне використання та змістовна інтерпретація набагато ширша. Тут найбільш розповсюджене таке